

KUPINEČKI KRALJEVEC (Zagreb) — *Pjesma*: Kopriva je malena (grupa žena); *ples*: Repa, Staro sito, Drmeš; *muzička pratnja*: tambure.

PODBORSKI BATINJANI (Daruvar) — *Svirka*: svirka na dvojnicama; *običaj*: Đurđevan (proljetni običaj); *ples*: Oj djevojko, dušo moja (pjevano kolo), Kolo; *muzička pratnja*: tambure.

DONJA BEBRINA (Slavonski Brod) — *Ples*: Dvi se druge zavađale (pjevano kolo), Kolo, Hajd' na levo, Kolenike; *muzička pratnja*: tambure.

Mirjana Jakelić

XVII KONGRES SAVEZA UDRUŽENJA FOLKLORISTA JUGOSLAVIJE (Poreč, 9—13. rujna 1970)

Kongresi Saveza udruženja folklorista Jugoslavije (SUFJ) redovno se od 1955. održavaju svake godine u drugoj republici naše savezne države. Ustaljenom praksom obavljaju četiri djelatnosti: 1) raspravljaju o folkloru regije u kojoj se kongres održava i prikazuju ga sudionicima kongresa, 2) okupljaju i povezuju istraživače srodnih, ali i veoma raznolikih folklornih područja u Jugoslaviji, okupljaju i povezuju stručnjake često veoma različitim mogućnostima i dometa, 3) potiču znanstvenu i stručnu djelatnost svih članova republičkih folklorističkih društava, 4) okupljaju, također, strane stručnjake koji se bave folklorom narodâ Jugoslavije — kao i sve one inozemne folkloriste i etnologe koji se rezultatima svoga rada mogu pridružiti raspravljanju o različitim širim folklorističkim problemima što ih organizatori kongresâ najavljiju kao kongresne teme.

Organizator porečkog kongresa, Društvo folklorista Hrvatske, oblikovalo je program rada kongresa uvažavajući sve navedene četiri djelatnosti. Stoga je i »Narodno stvaralaštvo Istre« bilo prva tema plenarnih zasjedanja u Poreču — s referatima o materijalnoj kulturi Istre, narodnom životu i običajima, usmenoj književnosti i folklornoj glazbi i plesovima. O glazbenom folkloru šireg područja Istre, Hrvatskog primorja i sjevernojadranskih otoka raspravljali su muzikolozi i u posebnoj sekciji. O prvoj temi održano je 25 predavanja, što referata što saopćenja.

Sudionici kongresa upoznali su istarski folklor prisustvovanjem Trećoj pokrajinskoj smotri narodne glazbe, plesa i nošnji 13. IX u Motovunu. Istog dana na ekskurziji razgledali su Etnografski muzej Istre u Pazinu, poznate kasnogotičke zidne slike iz XV st. u crkvici sv. Marije na Škrilinah kraj Berma i upoznali prirodne ljepote Istre. Neposredan uvid u tradicionalno staroslavensko (glagoljaško) pjevanje na otoku Krku pružili su kongresistima narodni pjevači iz Vrbnika. U porečkoj Eufragrizevoj bazilici, obučeni u odjeću svoje bratovštine, oni su pjevali misu za mrtve i »Božji plač« (starinsku pjesmu koja se pjeva na Veliki petak pred »božjim grobom«), kao i »Poljubicu« (pjesmu na gozbi u spomen pokojnika, priređenoj za članove bratovštine sv. Ivana, tzv. »kapare«, koji su nosili pokojnika na ukop). Običaj je, također, da se »Poljubicu« osim na spomenutoj gozbi pjeva i u crkvi na Veliki petak poslije »Božjeg plača«.

Druga i treća tema — »Perspektive narodnog stvaralaštva u suvremenim društvenim previranjima« sa sekcijom »Suvremene pojave u usmenom narod-

nom stvaralaštvu« i »Metode prikupljanja, proučavanja, naučnog i posebno estetičkog ocjenjivanja narodnog stvaralaštva« svojom su aktualnošću okupile 28 referata, od toga od 8 stranih stručnjaka.

Ostali dio programa kongresa odvijao se u ovim sekcijama: Zadaci i perspektive u istraživanju dječjeg stvaralaštva, Magija u narodnom životu, Problemi klasifikacije polifonih oblika muzičkog folklora Jugoslavije i drugih zemalja, Problemi narodne instrumentalne muzike i ostala pitanja muzičkog folklora, Problemi etnokoreologije, Kratka šaljiva narodna pripovijetka (anegdota), Nacionalno i općeljudsko u usmenoj narodnoj književnosti. U navedenim sekcijama izredala su se 53 referenta, od toga 9 inozemnih.

Velik broj održanih referata (sveukupno 106 u 4 radna dana kongresa) prouzrokovao je preopterećenost programa rada i oduzimao dragocjeno vrijeme predviđeno za diskusiju, koja se nije mogla razviti u potrebnom opsegu. Za vrijeme kongresa sastala se Komisija za proučavanje narodnih instrumenata Jugoslavije i održala se sjednica redakcije »Narodnog stvaralaštva« i zbornika »Rad XVII kongresa SUFJ — Poreč 1970«.

U ovom prikazu ne osvrćemo se posebno na održane referate. Dok ovo pišemo, završavaju se tiskarski radovi zbornika »Rad XVII kongresa SUFJ — Poreč 1970«, stoga će se na pojedine referate osvrnuti prikaz kongresnog zbornika.

Jerko Bezić

TREĆA RADNA KONFERENCIJA O KATALOGIZACIJI EVROPSKIH NARODNIH BALADA (Utstein kod Stavangera, 21—23. kolovoza 1970)

Komisija za narodnu poeziju SIEF-a (Société Internationale d'Etnologie et de Folklore) sastala se, nakon konferencije u Freiburgu 1968. i Cikháju 1969, po treći put u Norveškoj, u Utsteinu kod Stavangera.

O prijašnjim sastancima spomenute komisije bilo je govora u Narodnoj umjetnosti 1969/70, pa ćemo se osvrnuti samo na ovaj posljednji.

Znanstvenom skupu u Utsteinu prisustvovalo je oko 30 delegata iz Evrope i SAD-a (iz Jugoslavije dr. Z. Kumner i autorica prikaza), koji su raspravili tok dosadašnjeg rada na sastavljanju nacionalnih kataloga balada i zadržali se na zadanoj temi šaljivih pjesama pripovjednog karaktera. Ove skupine balada, kao što su pokazali referati, u nekim su sredinama malobrojne, tako npr. u našoj, dok su u drugima vrlo značajne. Pokazalo se da osim češke radne grupe, čiji je rezultat rada i Katalog prikazan u ovom broju Narodne umjetnosti, i skandinavska grupa naučnih radnika najavljuje skor izlazak kataloga, s nešto različitim načelima od onih koje je utvrdila Komisija, jer je i rad započeo ranije. Dr Zmaga Kumer najavila je i slovenski katalog balada. Ipak za evropski katalog balada potrebno je sakupiti sve one varijante koje se nalaze u većini naroda, a do sada su nedostajali suradnici na ovom zadatku iz značajnih »baladnih« sredina, kao što je npr. Italija, Francuska, Rusija, Grčka, Poljska i dr. Delegati su izrazili nadu da će se članstvo Komisije upotpuniti već do idućeg sastanka u Parizu.

Trodnevne diskusije pokazale su da jedinstvena analiza materijala, koja bi maksimalno omogućila internacionalni sklad, nije sasvim utvrđena. Uvijek